

НАГРАДА ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИН 2023

ПОБЕДИТЕЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

АВСТРИЯ	5
Mutfluencer*innen	5
БЕЛГИЯ	6
Социална интеграция на лицата със синдром на Даун в европейското общество	6
Клуб на жените. Проект за подкрепа и адаптация на жени от Украйна в Белгия	7
БЪЛГАРИЯ	8
Фонд „Добро“ – проект за образование и спорт	8
Генератори за Украйна	9
ХЪРВАТИЯ	10
#speciallikeyou – Нека заедно превърнем трудностите във възможности!	10
КИПЪР	11
Ежегоден прайд фестивал в Кипър	11
ЧЕХИЯ	12
Живот в куфар	12
Подпомагане и интеграция на украински деца и семейства	13
Кандидатура, предложена от Радка Палатова.	13
ДАНИЯ	14
The European Union Songbook (Сборник с песни на Европейския съюз)	14
ЕСТОНИЯ	15
Propastop	15
ФРАНЦИЯ	16
MaMaMa	16
Trait d'Union Podcast	17
ГЕРМАНИЯ	18
Спешна помощ за Украйна	18
ГЪРЦИЯ	19
ГЕРОИТЕ НА ТЕМПИ	19
Ref Checkpoint	20
УНГАРИЯ	21
Движение „Искам да преподавам“	21
ИРЛАНДИЯ	22
Лятна академия AER 2022 г. – Европа за следващото поколение	22
Фестивал SHINE	23

ИТАЛИЯ	24
Награда DonnAmbiente®	24
PizzAut – Да подкрепим приобщаването	25
ЛАТВИЯ	26
Фестивал LAMPA – Разговор за демокрацията	26
Конвой в Twitter	27
ЛИТВА	28
„Žinau, ką renku“ priešrinkiminių kandidatų į merus debatų maratonas (Предизборен маратон за дебати между кандидатите за кметове – „Осведомете се, преди да гласувате“)	28
ЛЮКСЕМБУРГ	29
Ukraine is calling	29
МАЛТА	30
Soup Kitchen OFM Valletta	30
НИДЕРЛАНДИЯ	31
Еврорегионален дебат за климата в Маастрихт	31
ПОЛША	32
Твоят ден за теб (Dzień na U)	32
„Пепеляшка в модерните времена“: амбизвукова аудиодрама за незрящи хора и хора с частично увредено зрение	33
ПОРТУГАЛИЯ	34
Движение „Аз гласувам“	34
Vitória Vitória, „Ще ти разкажем приказка“	35
РУМЪНИЯ	36
Институт Autism Voice	36
Място за истина	37
СЛОВАКИЯ	38
Comiks Kira	38
Награда за училища, които променят света (ŠKMS)	39
СЛОВЕНИЯ	40
Проект за подпомагане на сираци и бежанци от Украйна	40
ИСПАНИЯ	41
Trésdesis	41
ПРОМЯНА В МИСЛЕНЕТО	42

АВСТРИЯ

Mutfluencer*innen

Кандидатура, предложена от Мари Кройцер
Организация: Caritas Wien

Facebook: <https://www.facebook.com/Caritas.MissingLink>

Instagram: https://www.instagram.com/mutfluencer_innen/

YouTube: <https://youtu.be/fYH6MDtBwqY>

Уебсайт: <https://www.caritas-wien.at/hilfe-angebote/asyl-integration/miteinander/mutfluencerinnen>
<https://wien.youngcaritas.at/aktionen/mutfluencerinnen/>

Проектът Mutfluencer*innen (вдъхновяващи влиятелни личности) е насочен към подрастващите и младите хора, като предоставя ресурси и предлага пространство за иновации и участие. От лятото на 2021 г. досега вече са разработени и осъществени 64 проекта. Разнообразието от инициативи показва творческото мислене и потенциала на младите хора да помагат за формирането на обществото. Инициативите включват различни проекти в областта на изкуствата и медиите, четения, семинари, места за срещи и проекти в областта на спорта и технологиите.

Икономическото и социалното въздействие на пандемията от COVID-19 породи и продължава да поражда много предизвикателства пред обществото. Особено младите хора, чиито нужди и тревоги бяха пренебрегвани често през този период, все още са изправени пред несигурност по отношение на своето ежедневие и бъдещи перспективи.

С течение на времето мерките остават на заден план, настъпва умора от пандемията и една криза следва друга. Особено младите хора, чиито нужди и тревоги бяха пренебрегвани често през този период, сега са изправени пред несигурност по отношение на своето ежедневие и бъдещи перспективи.

Проектът Mutfluencer*innen е насочен към подрастващите и младите хора, като предоставя ресурси, съвети и практическа подкрепа, създавайки пространство за иновации и участие. Това активно ще помогне за формирането на необходимите обществени промени.

От началото на проекта през лятото на 2021 г. досега 64 проекта измежду стотици подадени предложения, замислени от такива вдъхновяващи влиятелни личности, вече са получили бюджет и са разработени, реализирани и представени пред широка публика на различни събития.

Разнообразието от невероятни инициативи, които се появиха, показва творческото мислене и потенциала на младите хора да помагат за формирането на обществото. Инициативите обхващаха подкастове, блогове, видеоклипове/филми, артистични начинания, насочени към рисуване, четения, модни ревюта, но също така и семинари, места за срещи или проекти, включващи спорт и технологии.

БЕЛГИЯ

Социална интеграция на лицата със синдром на Даун в европейското общество

Кандидатура, предложена от Ина Делич
Организация: World Youth Alliance (WYA)

Facebook: <https://www.facebook.com/WYAeurope>
Instagram: <https://www.instagram.com/wyaeurope>
Уебсайт: <https://www.wya.net>

Ние от World Youth Alliance Europe проведохме присъствено събитие, посветено на отбелязването на Световния ден на синдрома на Даун през 2023 г. Целта ни беше да създадем уникална възможност за споделяне на идеи, опит и знания от страна на световната общност на хората със синдром на Даун и за създаване на оптимална среда за застъпничество и отстояване на равни права за хората с този синдром.

Основната цел на нашия проект беше да предоставим платформа на експерти, организации и лица, работещи в сферата на синдрома на Даун, да споделят най-добрите практики и успешни стратегии за насърчаване на социалната интеграция и приобщаване, да обсъдят политически инициативи и усилия за застъпничество, насочени към насърчаване на правата и приобщаването на лицата със синдром на Даун, и да повишат осведомеността на политиците и широката общественост относно предизвикателствата, пред които са изправени лицата с този синдром при интегрирането им в обществото.

Ние — екип от петима младежи и членове на World Youth Alliance Europe — се обединихме, за да организираме този проект. Свързахме се с различни членове на Европейския парламент и неправителствени организации, като ги помолихме да споделят своите знания и опит като лектори на събитието, и също така се свързахме с редица лица и организации, които се интересуват от тази тема, и ги поканихме като гости.

Използвахме различни платформи в социалните медии, за да популяризираме нашето събитие, а с помощта на Алекс Аджус Салиба, член на ЕП, Европейският парламент се превърна в подходящо място за провеждане на събитието. На него присъстваха почти 40 лица, сред които представители на различни организации, включително неправителствената организация 65 Degrés, представлявана от Луи-Дорсан Ван Карлоен и членовете на Европейския парламент Патрик Яки, Брандо Бонифей и Алекс Аджус Салиба, които са също толкова запалени по каузата, и получихме много положителни отзиви от участниците.

Нашият проект успя да повиши осведомеността относно синдрома на Даун и да популяризира значението на социалната интеграция.

Клуб на жените. Проект за подкрепа и адаптация на жени от Украйна в Белгия

Кандидатура, предложена от Светлана Пелих
Организация: Ukrainian Voices Refugee Committee

Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100085097783323>

Различни дейности бяха насочени към осигуряване на психологическа подкрепа и адаптация на украинските жени, засегнати от руската агресия. Жените, които бяха принудени да избягат и да започнат нов живот в друга държава заедно с децата си, се нуждаят от грижи и помощ. Ние даваме възможност за освобождаване от стреса, научаване как да се контролира състоянието и получаване на възможност за общуване.

Това са напълно безплатни събития за жени, които са принудени да организират своя живот и живота на децата си, бягайки от руската агресия в Украйна. Аз (Светлана Пелих) организирах Клуба на жените с подкрепата на прекрасната организация Ukrainian Voices RC. Подкрепата за този проект и организацията ми осигуриха място за срещи и ресурси за информационна подкрепа. Почти всяка седмица се провеждат такива събития като: срещи за общуване на жени, арт терапия, рисуване, клуб по английски език, подкрепа на майки, обучения за емоционална помощ и други.

Приблизително 150 жени посещават нашия клуб всеки месец. Водя група в Telegram — там има повече от 300 последователи и винаги имаме приятни отзиви от нашите посетители. Дейността ми ме вдъхновява. Виждам резултати и реална помощ. Не подценявайте значението на емоционалната подкрепа.

Благодаря на всички жители на Белгия и на тези, които са тук, за подкрепата и желанието да бъдат полезни за нашия проект. Привличам местни жители да помагат на украинските жени.

Самата аз съм в същото положение, така че от личен опит знам колко е важна подкрепата! Много благодаря на всички, които помагат.

Слава на Украйна!

БЪЛГАРИЯ

Фонд „Добро“ – проект за образование и спорт

Кандидатура, предложена от Катерина Шубина
Организация: Фондация „Добро“

Facebook: <https://www.facebook.com/dobro.bg1>
Instagram: <https://www.instagram.com/dobro.bg>
YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCDdjfyf0-wAjTUiABhkqLA>
Уебсайт: <https://www.fonddobro.com>
TikTok: <https://www.tiktok.com/@dobro.bg1>

„Фонд „Добро“ е най-големият социален и образователен проект в България.

Той представлява център за адаптация и интеграция на украински и български деца на възраст от 3 до 18 години. Проектът се осъществява от екип на фондация „Добро“ благодарение на подкрепата на Уницеф.

Този проект е центърът, който се посещава ежедневно от 1 005 деца. Във фокуса на нашето внимание са украинските и българските деца, както и децата със специални потребности. С децата работи екип от 43 най-добри украински и български учители и треньори. Основният център се намира в Свети Влас.

Децата имат възможност да посещават различни дейности, включително:

- спортове: футбол, волейбол, баскетбол, бокс, карате, хореография и гимнастика
- клубове за езиково обучение: български, английски и украински
- студия по точни науки: химия, физика, биология и география
- занаяти: рисуване, моделиране и дърворезба

Специално внимание се обръща на психологическата подкрепа.

Целта на проекта „Фонд „Добро“ е да помогне на украинските деца да се интегрират в българската общност, да научат културата, езика, местните обичаи и традиции, да намерят български приятели, да тренират и разбира се, да играят заедно!

Мисията на „Фонд „Добро“ е да обучава и развива физически, емоционално и духовно здрави деца и подрастващи чрез ежедневни дейности, като възпитава у децата нуждата да действат, да изучават, да творят, да бъдат приятели и да обичат.

Генератори за Украйна

**Кандидатура, предложена от Милена Тошева
Инициативата е реализирана от Манол Пейков**

Facebook: <https://www.facebook.com/profile/646400151/search/?q=GENERATORS>

Тази номинация е за гражданската инициатива „Генератори за Украйна“, създадена от българския издател и обществено активна личност Манол Пейков. Кампанията беше успешно реализирана в изключително кратък срок и обедини хиляди благотворително настроени българи. Събраните средства бяха използвани за закупуване на генератори за електроенергия, които бяха изпратени в Украйна, за да осигурят електроенергия на нуждаещите се, а по този начин и светлина, топлина и надежда.

#генераторизаукрайна

Манол Пейков е български издател и преводач. Той е инициатор и двигател на гражданската инициатива „Генератори за Украйна“.

В рамките на пълномащабното нахлуване на Русия през есента на 2022 г. беше атакувана енергийната система на Украйна и това доведе до недостиг на електроенергия в цялата страна. Хиляди домакинства, обществени организации и институции бяха оставени без електроенергия.

В знак на съпричастност и солидарност със страдащите украинци и като продължение на активната си доброволческа дейност, започнала веднага след началото на войната, Манол Пейков стартира кампания за набиране на средства за закупуване на генератори за електроенергия за Украйна.

Кампанията беше обявена в профила му във Facebook на 26 ноември 2022 г. и бързо набра изключителна популярност. Хиляди българи припознаха тази кауза като много важна и в рамките на една седмица бяха събрани 250 000 евро, като бяха закупени генератори, които бяха доставени в училища, болници, социални домове и бомбоубежища, за да осигуряват светлина и топлина.

Въпреки че кампанията не беше отразена широко от официалните медии, тя достигна до сърцата и умовете на българите и броят на генераторите продължи да расте. В деня на тази номинация — 27 март 2023 г. — събраната сума беше 705 583 евро, а общият брой на генераторите за Украйна беше 470. Европа и всички европейци трябва да осъзнават значението на дейността на Манол Пейков, особено във време на огромни предизвикателства и заплахи, пред които е изправена нашата общност.

ХЪРВАТИЯ

#speciallikeyou – Нека заедно превърнем трудностите във възможности!

Предложен от Матеа Пандурич

Организация: Vukovarski leptirici (Малките пеперуди на Вуковар), Сдружение на родителите на деца с увреждания в развитието

Facebook: https://www.facebook.com/vukovarskileptirici/?locale=hr_HR

Instagram: <https://www.instagram.com/vukovarski.leptirici/?hl=en>

YouTube: <https://www.youtube.com/@LeoLackovic>

Уебсайт: <https://www.vukovarski-leptirici.hr/mediji/>

В продължение на много години сдружението играе ключова роля в положителните процеси относно предоставянето на социални услуги на деца с увреждания в развитието в Хърватия. То повиши популярността си с проекта #SpecialLikeYou, който е съчетание от оригинални изследвания, публични дебати и застъпничество, и изготви ръководство за родители на деца с увреждания в развитието. Резултатите от проекта се използват за формиране на по-нататъшното развитие на публичните политики на Хърватия и имат за цел да подобрят качеството на живот на децата.

Не толкова отдавна децата в Източна Хърватия бяха дискриминирани на всички нива и не можеха да отстояват основните си човешки права, правата на детето, правото на здравеопазване, образование, предучилищно възпитание и социализация.

Днес обаче, благодарение на сдружението Vukovarski leptirici, хърватските деца могат да се възползват от различни социални услуги, зали за игра, възможности за професионално лечение, предоставяни в отлично оборудвани кабинети. Все повече деца се включват в обикновените детски градини и училища, а на всяко дете се оказва подкрепа от помощник-учител.

Сдружението се занимава с проблемите, произтичащи от дискриминацията и маргинализацията на децата с увреждания в развитието и техните семейства. Редовните дейности на сдружението включват осигуряване на процедури, стаи за игра и възможности за дневни грижи за деца от уязвими групи, които спомагат за осигуряване на качествена дневна грижа и топла храна (за децата от бедни семейства това е единственото хранене за деня). Освен това сдружението даде старт на проект, озаглавен „#SpecialLikeYou — Нека заедно превърнем трудностите във възможности!“

Проектът включва проучвания, фокус групи и публични дебати, които спомогнаха за повишаване на осведомеността относно проблемите, пред които са изправени децата и техните семейства. По-важното обаче е, че тези дейности се превърнаха в решения, партньорства и социални предприятия, способни да решават проблемите на тази най-уязвима социална група. Сдружението организира програми за обучение и изготви ръководство за родители, които се борят да гарантират зачитането на правата на своите деца. Проектът е получил финансиране от Исландия, Лихтенщайн и Норвегия (държави — членки на ЕИП), както и безвъзмездни средства от Норвегия.

КИПЪР

Ежегоден прайд фестивал в Кипър

Кандидатура, предложена от членовете на Европейския парламент Ниязи Къзълюрек и Йоргос Георгиу

Организации: Асепт – LGBTI Cyprus и сдружението Queer Cyprus

Facebook: <https://www.facebook.com/acceptcyprus>
<https://www.facebook.com/queercyprus>

Twitter: <https://twitter.com/AcceptCY>
<https://twitter.com/queercyprus>

Instagram: <https://www.instagram.com/acceptcyprus>

YouTube: <https://www.queercyprus.org/en>
<https://accept.cy/en/home>

Прайд фестивалът в Кипър — общ проект на ЛГБТИК+ организациите — помогна на ЛГБТИК+ общността на острова да се популяризира, да се насърчи солидарността и да се разсеят погрешните схващания в общностите както на кипърските гърци, така и на кипърските турци. Проектът започна през 2014 г. и през годините се превърна в ежегоден прайд фестивал на двете общности в Кипър.

Започнал през 2014 г., прайд фестивалът в Кипър е съвместна инициатива на ЛГБТИК+ общността от двете страни на острова с цел популяризиране, укрепване на солидарността и насърчаване на образованието относно правата на ЛГБТИК+ общността в двете общности и между тях. Основната цел беше да се разсеят митовете, свързани със сексуалната ориентация и половата идентичност, сред всички кипърци и да се защитят правата на човека.

Първият общ двуседмичен фестивал започна на 17 май 2014 г. — Международния ден за борба с хомофобията, трансфобията и бифобията — с прайд шествие, организирано от сдружението Queer Cyprus, и завърши с прайд марш на Кипър на 31 май 2014 г., организиран от Асепт-LGBTI Cyprus.

Фестивалът се превърна в ежегодно събитие, включващо различни прояви в цял Кипър, включително съвместни дейности на двете общности в буферната зона на острова. Последният прайд парад беше организиран на 25 септември 2022 г., а следващият прайд фестивал се подготвя за 2023 г.

След първия фестивал през 2014 г. двете организации продължиха да си сътрудничат активно, като дори организираха — наред с няколко други общи събития — първия по рода си съвместен онлайн прайд (2020 г.). Други общи събития, организирани от Асепт LGBT Cyprus и Queer Cyprus, имат за цел да повишат осведомеността и да обсъдят социални въпроси, които са от особено значение не само за ЛГБТИК+ общността, но и за обществото като цяло.

ЧЕХИЯ

Живот в куфар

Кандидатура, предложена от Каролина Капитанова

Организация: Дарителски фонд La Vida Loca

Facebook: <https://www.facebook.com/zivotvkufriku>

Twitter: <https://twitter.com/search?q=%C5%BEivot%20v%20kuf%C5%99%C3%ADku&src=typd>

Instagram: <https://www.instagram.com/zivotvkufriku>

YouTube: https://www.youtube.com/results?search_query=%C5%BEivot+v+kuf%C5%99%C3%ADku

Spletno mesto: <https://www.zivotvkufriku.cz>

Не всеки израства в родното си семейство. Всяка година 500 деца напускат родилното отделение без биологичната си майка и пристигат при приемните си родители, осиновителите или в дом за деца само с документ за изписване от родилния дом. Те обаче не знаят как са се родили, как са изглеждали или кой за първи път ги е държал в ръцете си вместо майка им. Проектът помага на хората да открият собствената си идентичност и предотвратява социалното отчуждаване и лишаване от права.

Ето защо Михаела Хмеларьова, главна медицинска сестра на Университетската болница Royal Vinohrady, решава, че първите спомени за тези деца трябва да бъдат запазени, а Мартина Опава от Дарителския фонд решава да реализира идеята ѝ с проекта „Живот в куфар“.

От 2015 г. насам 60 родилни дома в цялата Чешка република се включиха в инициативата и заедно със спонсори и акушери подаряват на тези деца куфар с тяхната гривна за раждане, първия биберон-залъгалка, шише, снимка, дрешка или играчка, изплетени на една кука/изплетени от доброволци, както и уникален дневник, в който милите медицински сестри записват техните първи мигове на света. Често те добавят и лични послания от отделението или историята за това как детето е получило името си.

След това куфарът пътува с тях до семействата/приемните им родители, където хората, които се грижат за тях, или сурогатните им родители съхраняват тези спомени за тях. Малко хора си представят колко е трудно за подрастващите да се справят с факта, че майките им са ги изоставили, след като са ги родили. Те се чувстват нежелани и не знаят нищо за началото на своя живот. Инициативата „Живот в куфар“ им дава възможност да разберат, че са обичани, че са били обичани и че за тях са полагани грижи с любов още от раждането от медицински сестри и лекари, и носи ясно послание: Ти си важен за нас и заслужаваше всичко това да се подготви за теб!

Подпомагане и интеграция на украински деца и семейства

Кандидатура, предложена от Радка Палатова.

Уебсайт: <https://www.zskosare.cz>

Интеграция на бежанците от Украйна:

- Адаптиране към новата среда, създаване на нови приятелства
- Запознаване с Чешката република
- Изучаване на чешки език
- Работа с психолог и преводач (особено за майки с деца)
- Работа с носител на езика (професионален превод по време на екскурзиите)
- Семинари, творческа работа
- Ваканционни дейности за свободното време (включително награди за участниците), които бяха добре приети от децата и родителите.

Проектът беше осъществен с цел да се предостави незабавна помощ на украинските бежанци, като се използва Вишеградският фонд, средства от който можеха да бъдат отпуснати в кратки срокове. В проекта участваха 150 украински деца и техните семейства. За улесняване на интеграцията и подобряване на езиковите и комуникационните умения бяха привлечени чешки възпитатели и учители. Участието на чешките деца изигра огромна роля за създаване на приятелска атмосфера и насърчаване на създаването на контакти в новата среда. Към екипа бяха поканени психолог и преводач с цел облекчаване на травмата от войната, която децата и възрастните изпитват. Всички събития включваха транспорт, освежителни напитки, билети и преводач.

1. Денят на детето, 1 юни 2022 г., проведен на територията на училището (събиране на дрехи за бежанците, културни представления на историческа фехтовка, спортни дейности, занимания за свободното време, творчески работилници, освежителни напитки, музикални изпълнения и др.).
2. Екскурзия до планината Йесеник (водноелектрическа централа Dlouhé Stráně, изложба в музея в Шумперк, спортни дейности в Balance Park).
3. Посещение на зоологическата градина в Острава.
4. Градинско парти (музикално изпълнение, посрещане на новите украински ученици и подаръци за тях).
5. Посещение на Fine Workshop (творческа работилница за деца, изработване на подаръци за майките).
6. Закупуване на образователни и учебни помагала и материали за изучаване на чешки език.
7. Екскурзия до Бърно — изложба, посветена на Тутанкамон, замъка Вевери.
8. Почивни лагери в покрайнините (3 екскурзии — Štramberk, Zbrašovské Jeskyně, Vyhlídková Věž Ostrava, Zlaté Hory, Jump Park Ostrava, Ondřejník, област Острава).

ДАНИЯ

The European Union Songbook (Сборник с песни на Европейския съюз)

Проект, представен от Йене Марслинг

Организация: Сдружение The European Union Songbook

Facebook: <https://www.facebook.com/EUSongbook>

Уебсайт: <https://www.eu-songbook.org>

Сборникът с песни на ЕС е демократична инициатива, която се провежда в периода 2015—2023 г. (сборникът ще бъде публикуван на 23 май 2023 г.) и в рамките на която гражданите на ЕС бяха поканени да изберат шест песни в шест общоевропейски категории: целта беше да се създаде по-европейско настроение и да се даде възможност на 27-те народа, които понастоящем живеят предимно паралелно, да се опознаят по-добре.

Сборникът с песни на ЕС беше създаден на два етапа: общо 110 организации, институции и 87 000 граждани помогнаха за съставянето на сборника.

Шестте категории песни бяха избрани като компромис между предложенията на 17 музикални академии от 14 държави членки:

1. Любовни песни;
2. Природа и сезони;
3. Свобода и мир;
4. Народни и традиционни песни;
5. Вяра и духовност и
6. Детски песни.

Второ, повече от 2 100 учители по музика, студенти по музика, хористи и композитори предложиха песни, които по някакъв начин произхождат от ЕС. Ангажираните от нас 57 национални редактори на сборника с песни на ЕС съставиха 27 списъка за гласуване, съдържащи между 6 и 10 най-предлагани песни във всяка категория, като всеки от тях представляваше или музикална институция, или национален хоров съюз, или сдружение на учителите по музика.

На трето и последно място, процесът на подбор завърши с 27 последователни публични гласувания за песни, по едно във всяка държава членка, проведени на националните езици (за Белгия двете най-големи езикови групи — нидерландската и френската — бяха поканени да изберат по половината от своите шест песни). С помощта на общо 110 организации и институции и с даването на гласност от над 400 медии гласуването за песни достигна до повече от 87 000 души.

Европейският химн беше добавен към 162-те песни, а всички песни бяха преведени на подходящ за пеене английски език: оригиналната версия на всяка песен на 24-те езика на ЕС (+ люксембургски) е съпроводена от превод на английски език — езикът, който се говори най-много в ЕС.

Желанието на нашето сдружение е да превърне ежегодния Ден на Европа в ден на пеенето в целия Съюз. Пуснахме безплатно приложение, с което всички ще могат да се присъединят към това събитие през 2024 г.

ЕСТОНИЯ

Propastop

Група, която разкрива невярна информация и информационни атаки, насочени срещу Естония и ЕС, и насърчава медийната грамотност

Проект, предложен от Урмас Пает, член на Европейския парламент

Организация: Propastop

Facebook: <https://www.facebook.com/propastop>

Twitter: <https://twitter.com/propastop>

YouTube: <https://www.youtube.com/@propastop3274/videos>

Уебсайтове: На естонски език: <https://www.propastop.org>

На естонски език: <https://www.propastop.org/eng>

На руски език: <https://www.propastop.org/rus>

Propastop е създаден през 2016 г., когато група доброволци от Естонската лига за отбрана решават да предприемат действия в защита на информационното пространство и психологията на населението в отговор на нахлуването на Русия в Украйна, засиленото разпространение на дезинформация и информационните атаки срещу общите демократични ценности на ЕС.

Propastop започва като блог на естонски език. Той се бори срещу дезинформацията, разкрива информационните атаки, насочени срещу Естония и ЕС, и насърчава медийната грамотност. Година след началото си групата създава своя блог на английски език, а година след това и на руски език. Propastop е достъпен в социалните медии на три езика.

Целта на групата е да помага на гражданите на Естония и на ЕС да се ориентират безопасно в сложното информационно пространство, да развива техните умения да мислят критично и да разпознават дезинформацията и враждебната пропаганда. Със своята работа Propastop помага да се гарантират безопасността и сигурността не само на Естония, но и на целия ЕС.

Propastop е опровергала стотици случаи на дезинформация и е разкрила мрежи за враждебна информационна дейност. Групата е създавала и материали за медийна грамотност за училищата. Propastop си сътрудничи с колеги в същата област от съседните държави, Украйна и ЕС.

Propastop се превърна в надежден канал за гражданска журналистика със силно влияние върху общественото мнение, чиито истории се цитират от всички основни медийни издания. Propastop редовно получава покани да коментира теми в своята област на компетентност от обществената ERR и други медии.

Представители на Propastop участват в конференции както в Естония, така и в други държави членки и изнасят беседи пред естонски държавни служители и ученици.

ФРАНЦИЯ

МаМаМа

Проект, предложен от Юнус Омаржи, член на Европейския парламент
Организация: Сдружение „МаМаМа“

Twitter: <https://twitter.com/AssoMaMaMa/status/1643281114365034500>

Instagram: <https://www.instagram.com/p/CjlkSixqbZ1>

YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=Q9ZX3jguFR0>

Уебсайт: <https://www.asso-mamama.fr/en>

„МаМаМа“ е най-важният от трите проекта на сдружението. Създаден през април 2020 г. в Сена-Сен-Дени — най-бедния департамент в континентална Франция, той има за цел да се преодолее един пропуск в спешната продоволствена помощ — предоставяне на безусловна подкрепа на всички самотни майки в несигурно положение през първите 1 000 дни от живота на детето.

Създадено в началото на Covid, сдружението разпространява пригодени за майките пакети за солидарност, като предоставя продукти, които често се пренебрегват от обикновените благотворителни организации: памперси, бебешко мляко и храна за отбиване на бебета. Проектът помага за насочване на децата към изкуството и културата, като осигурява книги, играчки и колички, бори се с изолацията на майките, като организира дълги беседи, и се занимава с проблемите с достъпа до продукти, свързани с менструацията, като осигурява дамски превръзки и бельо.

Той помага на бенефициентите да придобият умения и да ги подобрят, като ги запознава с ИТ приложения. Проектът е пренесен в Молдова и пограничния регион с Украйна (държави — кандидатки за членство в ЕС) и също така помага на румънските майки чрез разпределяне на пратки, подготвени с помощта на компютърен интерфейс, създаден от „МаМаМа“, който работи на няколко езика (украински/румънски/руски). Проектът, носител на наградата France Relance, разполага със 150 доброволци, 8 служби за застъпничество на гражданите и 10 служители.

Той е помогнал на 100 000 жени и деца, 300 социални работници, 150 здравни центъра (PMI, AP-HP) и е олицетворение на ценностите в Хартата на основните права на ЕС (членове 1, 20, 23 и 24).

През 2024 г. разрастването на сдружението ще наложи смяна на помещенията.

Trait d'Union Podcast

Проект, който е предложен и се осъществява от Одри Вуетаз

Facebook: <https://www.facebook.com/Traitdunionpodcast>
Twitter: https://twitter.com/traitdunion_pod
Instagram: https://www.instagram.com/traitdunion_podcast
YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCfxcHDyj4-OJPWWHA8hlQqA>
Уебсайт: <https://www.traitdunionpodcast.com>

Това е подкаст за хора, които не знаят нищо за Европейския съюз. Всеки епизод е посветен на личност, събитие или дата, които са от значение за ЕС. Целта е да се покаже на обществеността, че Европейският съюз е от значение за тяхното ежедневие.

Trait d'Union е личен подкаст, като всеки седмичен епизод акцентира върху ключова тема, проблем, който е в новините, или важно събитие за ЕС.

Това е образователен, но изчерпателен подкаст, който обяснява например защо Брюксел не налага пенсионната си реформа на Франция и защо връзките между Франция и Германия са в основата на европейската интеграция.

В някои от епизодите се обяснява и с какво се занимава Комисията и се описва един ден от живота на един член на Европейския парламент. Всеки епизод включва и материали от журналисти, членове на ЕП или експерти по европейските въпроси.

Целта е да се предизвика интересът не само на хората, които не знаят нищо за ЕС, но и на тези, които имат някаква представа за европейските институции и европейските актуални въпроси.

Казвам се Одри Вуетаз, телевизионен журналист във Франция, и създадох този подкаст, защото за много хора във Франция ЕС изглежда отдалечен, технократски и прекалено съсредоточен върху икономиката.

Не знам колко пъти съм чувала: „О, ЕС са само мъже в сиви костюми, които решават какъв да бъде размерът на плодовете и зеленчуците...“. Но също така знам, че ако привлечете вниманието им, французите са жадни за знания. Ето защо създадох подкаста, който е достъпен на всички платформи за слушане.

ГЕРМАНИЯ

Спешна помощ за Украйна

Предложен от Гертруд Малц-Шварцфишер
Организация: Space Eye e.V.

Facebook: <https://www.facebook.com/spaceeyeorg>

Instagram: <https://www.instagram.com/spaceeyeov>

YouTube: <https://www.youtube.com/@Space-Eye>

Уебсайт: <https://space-eye.org/ukraine>

Една от най-силните страни на Бушхойер се крие в уменията му бързо и ефикасно да оказва помощ при изключително спешни случаи. Непосредствено след избухването на войната в Украйна на 24 февруари 2022 г. му става ясно, че и там веднага ще е необходима спешна помощ. Заедно с доброволците от Space-Eye Михаел Бушхойер е един от първите, които помагат на жертвите на войната и на бежанците във и от Украйна. Той не се поколебава, когато тази хуманитарна криза връхлита, и като вижда как страдат цивилните граждани.

Проектът на Space-Eye, „Спешна помощ за Украйна“ включва организиране на конвои с помощи за транспортиране на стоки от първа необходимост, набиране на средства и намиране на жилища за украинските бежанци, пристигащи в Регенсбург.

Благодарение на техните усилия само шест седмици след избухването на войната в Украйна са доставени 50 камиона с хуманитарна помощ на стойност над 1,5 милиона евро. Събрани са средства за подпомагане на хората, които бягат от страната, и за снабдяване на различни институции и болници с помощ, от която те отчаяно се нуждаят.

Space-Eye участва активно и в осигуряването на настаняване и подкрепа за бежанците във и около Регенсбург. Създаването на „автобусен мост“, който позволява на уязвими лица и бежанци да бъдат евакуирани и спасявани с автобуси, особено от побратимения на Регенсбург град Одеса, се дължи на смелите усилия на Бушхойер.

Той съвсем буквално строи мостове. В сътрудничество с различни институции и икономически субекти Space-Eye успява да изгради животоспасяващ мост от автобуси между Одеса и Регенсбург.

Приоритет са уязвимите хора, които не могат да достигнат сами до безопасно място, и именно такива са най-вече хората, които са спасени от войната и са получили сигурно убежище в Регенсбург. Само шест седмици след началото на войната автобусният мост между Одеса и Регенсбург позволява на над 1 500 души да бъдат отведени на безопасно място.

ГЪРЦИЯ

ГЕРОИТЕ НА ТЕМПИ

Предложен от Мария Спираки, член на Европейския парламент

Отразяване в пресата:

<https://www.newsbomb.gr/ellada/story/1406036/tempi-o-megalyteros-iroas-tistragodiaspos-o-maragkos-tou-agiou-orous-emfanistike-san-aggios>

https://www.ertnews.gr/perifereiakoi-stathmoi/notio_aigaio/o-foititis-apo-tousleipsous-pou-epezise-sto-moiraio-treno-vrikazontano-ena-moro-kato-apo-tokathisma-mou-ixitiko

На 28 февруари 2023 г. групата граждани, които са предложени за награждаване, се качват на зловещия пътнически влак „Интерсити“ 62, който се сблъсква с друг влак в Темпи, и въпреки че самите те са ранени, с голяма саможертва и с риск за живота си помагат на своите спътници да напуснат вагоните на горящия влак, като спасяват живота на десетки хора.

На 28 февруари 2023 г., около 23,22 часа, пътническият влак „Интерсити“ 62, превозващ повече от 350 пътници по маршрута Атина—Солун, се сблъсква в Темпи с товарен влак, пътуващ от Солун за Лариса. Сблъсъкът, пожарът и дерайлирането — най-смъртоносният железопътен инцидент, регистриран някога в Гърция — причиняват смъртта на 57 души и раняват най-малко 85.

Двадесетгодишният Андреас Аликаниотис от Виронас, Илиа, осемнадесетгодишният Ангелос Циамурас от Йерапетра, Крит, двадесетгодишният Михалис Клапсис от Липси, които са студенти, и Гиоргос, дърводелец от Агион Орос — всички те са пътници, заедно с други хора — макар че самите те са ранени, действат самоотвержено и с риск за живота и здравето си, за да помогнат на своите спътници, включително малки деца, възрастни хора и хора със здравословни проблеми, да избягат от горящия влак. Те чупят прозорците и се евакуират от вагоните, след което оказват помощ на спасителните екипи, като спасяват живота на десетки хора.

Тази група от непознати до този момент хора прилага на практика европейските ценности на солидарност, братство, алтруизъм и взаимопомощ, когато се оказват наред неописуемо бедствие. Те се излагат на опасност и полагат почти свръчовешки усилия, за да спасят не само себе си, но и други човешки същества, като оставят блестящ пример за всички нас.

Ref Checkpoint

Предложен от Георгиос Керацас

Организация: Гръцко сдружение на хората, живеещи с ХИВ „Положителен глас“

Facebook: <https://www.facebook.com/thetikifoni>
<https://www.facebook.com/refcheckpoint>

Twitter: <https://twitter.com/positivevoicegr>

Instagram: <https://www.instagram.com/positivevoicegr>

YouTube: <https://www.youtube.com/@positivevoicegr>

Уебсайт: <https://positivevoice.gr>
<https://refcheckpoint.gr>

Новата услуга на Гръцкото сдружение на хората, живеещи с ХИВ „Положителен глас“, озаглавена Ref Checkpoint и финансирана от AIDS Healthcare Foundation Europe, посреща бежанци, мигранти и търсещи убежище на леснодостъпно място с дружелюбна атмосфера в центъра на Атина за безплатно тестване за ХИВ и хепатит В и С, предоставяне на съвети относно сексуалното здраве (и свързване със здравни грижи или други услуги) на 9 езика: арабски, урду, фарси, дари, френски, испански, португалски, руски и английски.

Екипът от консултанти е съставен от членове на целевите общности и обслужва всеки човек на родния му език.

Увеличаването на броя на диагностицираните случаи сред лица, които не са гръцки граждани, през последните години, значителните трудности, пред които са изправени мигрантите при достъпа до здравни услуги, и липсата на актуални и всеобхватни информационни материали за сексуалното здраве на техния език създадоха необходимостта от намеса чрез инициатива, която да отговори на нуждите на тези общности.

Целта на Ref Checkpoint е да се осигури достъп до безплатни тестове и консултации за всички, без заклеяване и дискриминация.

УНГАРИЯ

Движение „Искам да преподавам“

Кандидатура, предложена от Клара Добрев, член на Европейския парламент
Организация: Humán Platform Egyesület

Facebook: <https://www.facebook.com/tanitanek>
YouTube: <https://www.youtube.com/@tanitanek.mozgalom>
Уебсайт: <https://www.tanitanek.info>

Образованието, и по-специално положението на учителите, се превърна в един от най-важните въпроси в Европа.

Все по-малко млади европейци избират да станат учители. Освен това, поради лични финансови причини много учители напускат работата си, което води до все повече проблеми в образователната система.

Движението „Искам да преподавам“ стартира през 2016 г. в резултат на отворено писмо относно кризата в общественото образование, публикувано от педагогическия съвет на гимназия „Херман Ото“ в Мишколц.

Движението е създадено, за да се бори за развитието на общественото образование и за да подобри положението на учителите. От 2016 г. насам то работи за това представителството на учителите да бъде възможно най-пълно и организирано.

Неговите членове са организирали много събития и са участвали конструктивно в изготвянето на препоръки за подобряване на образователната система в Унгария.

От пролетта на 2022 г. организацията координира движението за гражданско неподчинение, в което участват 400 училища, 8 000 учители и много повече ученици, заради отказаното право на учителите да стачкуват.

Ограничаването на правото на стачка е нарушение на основните права и неговата защита е от изключителна важност. Ето защо движението създаде фонд за подпомагане на учителите, които са участвали в стачки или в гражданско неподчинение.

ИРЛАНДИЯ

Лятна академия АЕР 2022 г. – Европа за следващото поколение

Предложен от Лорен Уебър

Организация: Асамблея на европейските региони (АЕР)

Facebook: <https://www.facebook.com/EuropeanRegions>

Twitter: <https://twitter.com/europeanregions>

Instagram: <https://www.instagram.com/europeanregions>

YouTube: <https://www.youtube.com/@aer-assemblyofeuropeanregi2433>

Уебсайт: <https://www.aer.eu>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/assembly-of-european-regions-aer->

Лятната академия на АЕР през 2022 г. „Европа за следващото поколение“, организирана от Асамблеята на европейските региони с домакин графство Донегал и регионалният орган за икономическо, социално и културно развитие Údarás na Gaeltachta, събра 150 участници (избрани представители, регионални държавни служители, младежки делегати, представители на гражданското общество, бизнеса и университетите) като част от Европейската година на младежта.

На пленарните сесии беше разгледана ролята на младите хора в (пре)оформянето на техните региони, както и необходимостта от тяхното включване в изготвянето на политики, особено в подкрепа на устойчив, приобщаващ, екологичен и цифров преход. На семинарите бяха разгледани ориентирани към бъдещето и насочени към младежта теми, например участието на младите хора в подкрепа на бежанците, моделите за участие на младите хора, младежкото предприемачество и уменията на бъдещето, програмите за младежка мобилност и т.н.

По време на учебните посещения участниците се запознаха с ирландския мирен процес в град Дери, с опазването на биологичното разнообразие в националния парк Гленви и посетиха „gteic“ — уникален модел на цифров хъб, разработен в Гейлтахт, който насърчава иновациите и предприемачеството в селските региони. Нагледното представяне на ирландския език, традиционните танци и песни осигури на участниците уникално културно преживяване.

По време на Лятната академия участниците обмениха мнения, споделиха най-добрите практики, практикуваха изграждане на капацитет и взаимно обучение, като по този начин насърчиха диалога между поколенията, улесниха транснационалното сътрудничество и възпитаха чувство за европейска принадлежност.

Фестивал SHINE

Предложен от членовете на Европейския парламент Грейс О'Съливан и Крис МакМанъс
Организация: Проектът Shona

Facebook: <https://www.facebook.com/shonadotie>

Twitter: <https://twitter.com/shonadotie>

Instagram: <https://www.instagram.com/shonadotie>

Уебсайтове: <https://shona.ie/>

<https://shinefestival.ie>

<https://shinefestival.ie/app/uploads/2022/09/SHINE-Festival-2022-Lineup-1.pdf>

SHINE е може би най-значимото събитие за младите жени в Ирландия. Фестивалът SHINE е събитие, което дава възможност за изява на младите жени и момичета в Ирландия и включва лектори и дискусии по теми като самоуважение, устойчивост, кариера, изкуства, уелнес, спорт за здраве, хора, планета и социални въпроси в рамките на два дни около Международния ден на момичето.

Стартирал през септември 2016 г., проектът Shona има за цел да образова, овластява и вдъхновява днешните ирландски момичета да се превърнат в утрешните устойчиви, способни и уверени млади жени. За да гарантира, че всички ирландски момичета имат уменията, инструментите и самоуважението, от които се нуждаят, за да реализират потенциала си, проектът Shona създава своето въздействие чрез училищни семинари, оказваща подкрепа онлайн общност и фестивала SHINE.

Екипът на проекта Shona е имал възможност да работи с 30 000 момичета чрез училищни семинари, като е предоставил на учениците 60 000 безплатни копия на „Наръчник за оцеляване на момичетата“, и с над 40 000 момичета чрез фестивала SHINE. Проектът Shona отправя предизвикателство към много тесния мироглед за това какво означава да си жена и насърчава момичетата да го определят за себе си и да знаят своята стойност.

Фестивалът SHINE е събитие, което дава възможност за изява на младите жени и момичета в Ирландия и включва лектори и дискусии по теми като самоуважение, устойчивост, кариера, изкуства, уелнес, спорт за здраве, период на бедност, дискриминация, хора, планета и социални въпроси.

През 2022 г., поради въздействието на пандемията от Covid, участниците успяха да се включат във фестивала SHINE по три начина, които гарантират приобщаване и достигане до възможно най-широка аудитория — събитие на живо с панели от лектори и изпълнители, директно предаване на събитието в залите и класните стаи на местните училища, както и чрез нова видеотека с над 140 вдъхновяващи дискусии, достъпни през цялата година.

ИТАЛИЯ

Награда DonnAmbiente®

Предложен от Леонардо Д'Импорзано
Организация: 5 Terre Academy

Facebook: www.facebook.com/5terreacademy.com
Twitter: www.twitter.com/5terreacademy
Instagram: www.instagram.com/5terreacademy
YouTube: www.youtube.com/5terreacademy
Уебсайт: <https://www.5terreacademy.com/donnambiente-3/>

Наградата DonnAmbiente® е признание за работата на жените за повишаване на осведомеността в областта на науката и околната среда. Тя има за цел да допринесе активно за разбиването на дълготрайните стереотипи и предразсъдъци, които витаят около връзката между жените и науката, както и да насърчи момичетата да учат, изследват и популяризират сферата на науката и околната среда.

В крайна сметка тя се стреми да подчертае начина, по който женската гледна точка би могла да внесе нов импулс и иновации в действията в областта на науката и околната среда, помага за определяне на целите и предлага нови творчески взаимовръзки.

Тези актуални теми са постоянна част от дневния ред както на Европейския парламент, така и на Комисията. Всяка година след наградите се организира конференция с участието на основните заинтересовани страни от сектора, на която се събират много от финалистите, членове на Европейския парламент и представители на известни национални и международни екологични сдружения, както и на национални и международни публични и частни органи.

Над 10 000 ученици от училища от цяла Италия са участвали в тази инициатива — дистанционно или лично — и са следвали програма, предназначена да популяризира научните знания.

Наградата привлече вниманието и върху много малки предприятия и проекти, които се ръководят с ангажираност и отдаденост от млади жени не само в Италия, но и в цяла Европа.

PizzAut – Да подкрепим приобщаването

Предложен от членовете на Европейския парламент Патриция Тоя, Пиетро Бартоло, Паоло Де Кастро, Елизабета Гуалмини, Камила Лаурети, Алесандра Морети, Франко Роберти, Даниела Рондинели, Масимилиано Смерилио, Франческо Маджорино, Ирене Тинали и Акиле Вариати

Организация: PizzAut Onlus

Facebook: <https://www.facebook.com/pizzaut>
Instagram: https://www.instagram.com/pizz_aut
YouTube: <https://youtube.com/@pizzaut6851>
Уебсайт: <https://www.pizzaut.it>

Целта на проекта на PizzAut е да се създаде среда за социално приобщаване, като се открие пицария, управлявана от млади хора с аутизъм, подкрепяни от професионалисти и специалисти в областта на кетъринга при интеграцията на хора с аутизъм. Проектът на PizzAut започва с фаза на обучение, в която психолози и помощен персонал в сферата на образованието определят най-подходящата роля за всеки ученик, като същевременно установяват как най-добре да накарат всеки от тях да се чувства самостоятелен и спокоен.

Проектът е създаден през 2017 г. от Нико Акампора, който има опит в отглеждането и обучението на дете с аутизъм чрез своя син Лео. Целта на PizzAut е да отвори първата пицария в Италия, управлявана изцяло — от кухнята до обслужващия персонал — от млади хора с аутизъм. Това е революционен подход за подпомагане на хората с аутизъм да се интегрират както в обществото, така и на работното място. Участващите млади хора са развили своите механизми за справяне и професионални умения, което е помогнало за подобряване на тяхното поведение и социални взаимодействия. Много градове както в Италия, така и в чужбина, вече проявиха интерес да използват този модел.

От 2017 г. до 2019 г. PizzAut е обучил дванадесет младежи с аутизъм на възраст между 18 и 24 години. Те са обучавани от професионалисти, които са ги научили как да месят и оформят тесто, да добавят глазури и да сервират продукта на клиентите. В началото на проекта PizzAut е „голям пътуващ ресторант“, който обикаля Италия и приготвя ястия във всяко заведение, което отваря вратите си, включително Палацо Мадама — седалището на италианския Сенат. Пандемията обаче спира проекта, както и усилията за финансиране на откриването на пицарията. Това кара PizzAut да отвори камион за храна, като превръща младите си ученици в пътуващи пицари и им дава възможност да продължат да се учат и работят.

Най-накрая, на 1 май 2021 г., в Касина де' Пеки се открива първата пицария, управлявана изцяло от млади хора с аутизъм. На 2 април 2023 г. PizzAut открива втората си пицария в Монца в присъствието на президента на Италия Серджо Матарела.

ЛАТВИЯ

Фестивал LAMPA – Разговор за демокрацията

Проект, предложен от членовете на Европейския парламент Иварс Иябс и Сандра Калниете

Организация: Фондация за отворено общество DOTS, Фестивал за разговори LAMPA

Facebook: <https://www.facebook.com/fondsDOTS.lv>
<https://www.facebook.com/FestivalsLampa>

Twitter: <https://twitter.com/fondsdots>
<https://twitter.com/FestivalsLAMPA>

Instagram: <https://www.instagram.com/festivalslampa.lv>

YouTube: <https://www.youtube.com/@FondsDOTS>
<https://www.youtube.com/@sarunufestivalslampa8942>

Уебсайт: <https://www.fondsdots.lv/EN>
<https://www.festivalslampa.lv>

LAMPA е фестивал на демокрацията, дебатите и културата на водене на разговори, в който от 2015 г. насам хиляди хора участват в дискусии, семинари и игри, които продължават няколко дни. Проектът укрепва демократичното участие, развива култура на водене на дискусии и преговори, стимулира интереса и образова участниците за социалните, политическите, научните и културните събития в Латвия, Европа и света.

Всяка година в проекта участват повече от 200 организации. Хиляди хора участват безплатно във фестивала. За осемте години на фестивала всяко лято в латвийския град Цесис се провежда фестивалът за демокрация LAMPA.

В продължение на два — три дни в парковете, културните и обществените пространства на града се провеждат няколкостотин събития — беседи, дискусии, презентации, игри, в които участват хора от всички възрасти, особено млади хора. Темите включват демокрация, гражданско участие, устойчивост, справедливост, права на човека, модерно управление, технологии и иновации, развитие на общността и кварталите, образование и здравеопазване, икономика и сигурност.

Фестивалът включва над 200 организации годишно — обществени организации, публични администрации, медии, образователни институции, предприятия, политически партии и инициативни граждани от Латвия и Европейския съюз.

Провежда се на няколко европейски езика и включва партньори от държавите от ЕС и ЕИП. Всеки може да кандидатства за дадено събитие и след като премине успешно конкурса, да го реализира в проект.

Проектът е достигнал до и е ангажирал широката общественост, особено по-младото поколение. Броят на участниците непрекъснато нараства — от около 3 300 през първата година до над 19 000 през 2022 г., което го превръща в едно от най-мощните събития в Латвия.

Проектът има потенциал да укрепва демократичните практики чрез иновативни методи: хиляди хора организират и водят дискусии, формулират и публично изразяват мнението си, сътрудничат си и се ангажират с различни партньори по теми от значение за обществото и за бъдещето на Европа.

Конвой в Twitter

Кандидатура, предложена от Инесе Вайдере, член на Европейския парламент
Организация: Agendum

Twitter: <https://twitter.com/poznaks>

Spletno mesto: <https://agendum.lv>

Проектът „Конвой в Twitter“, създаден от Рейнис Познякс, събира хора, които искат да помогнат на Украйна във войната срещу агресора Русия. Чрез него са изпратени над 1 100 превозни средства в Украйна, за да се помогне на украинците в борбата за свобода и демокрация. Стойността на дарените превозни средства е приблизително 2 милиона евро.

Рейнис е събрал подобна сума под формата на дарения. Това стана възможно благодарение на широката обществена ангажираност и солидарност, които инициативата на Рейнис постигна след руското нахлуване.

Проектът „Конвой в Twitter“, създаден от Рейнис Познякс в рамките на сдружението Agendum, започва малко след бруталното нахлуване на Русия в Украйна. Неговата цел е да обедини хората в Латвия, които искат да помогнат на Украйна, като доброволно и безвъзмездно даряват свои превозни средства и средства за закупуване на автомобили и за тяхното транспортиране всяка седмица в Украйна за нуждите на нейните защитници.

С помощта на проекта вече са изпратени над 1 100 превозни средства в Украйна, за да се помогне на украинците на и зад фронтвата линия. Стойността на дарените превозни средства е приблизително 2 милиона евро. Рейнис е събрал подобна сума под формата на дарения. Без широката обществена ангажираност и солидарност, които ръководената от Рейнис инициатива постигна след руското нахлуване в Украйна, подобен резултат нямаше да бъде възможен.

Събраните средства са от съществено значение за тази благородна кауза, но такива са и доброволците. Те вече са дарили повече от 43 000 часа, за да подготвят превозните средства и да ги доставят в Украйна.

В проекта участват много хора, а ръководната роля на Рейнис Познякс, който започна проекта и продължи да го координира и управлява в продължение на повече от година, е безценна.

В знак на признание за огромната работа, която Рейнис свърши, за да помогне на жертвите на агресията в Украйна в борбата за свобода и демокрация не само в собствената си страна, но и в цяла Европа, той беше признат за Европейска личност на 2022 г. в Латвия. Несъмнено неговата работа, която ясно насърчава ценностите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС, заслужава признание и на европейско равнище.

ЛИТВА

„Žinau, ką renku“ priešrinkiminių kandidatų į merus debatų maratonas (Предизборен маратон за дебати между кандидатите за кметове – „Осведомете се, преди да гласувате“)

**Проект, предложен от Ругиле Андреевските
Организация: „Осведомете се, преди да гласувате“**

Facebook: <https://www.facebook.com/zinaukarenku>
Twitter: <https://twitter.com/zinaukarenku>
Instagram: <https://www.instagram.com/zinaukarenku>
YouTube: <https://www.youtube.com/@zinaukarenku>
Уебсайт: <https://www.zinaukarenku.lt>
Други: <https://rinkimai.zinaukarenku.lt>

Предизборният маратон за дебати между кандидатите за кметове под надслов „Осведомете се, преди да гласувате“ започна на 7 февруари 2023 г. в община Калвария, където се проведе първият от общо 86 дебата с кандидати за кметове. В продължение на месец и половина млади хора от цяла Литва търсеха най-просторните конферентни зали, разговаряха с политици и подготвяха информация за кандидатите и местните проблеми за журналистите.

Национални журналисти от почти всички медии модерираха дебатите на доброволни начала. Дебатите се превърнаха в нещо като градски фестивали — общо те бяха наблюдавани на живо от около 12 000 зрители, а 500 000 гледаха дистанционно. По време на дебатите зрителите имаха възможност директно да задават въпроси на осем от десет кандидати за кметове, участващи в изборите. Нито една медия не може да се похвали с такива цифри за участващите кандидати.

Дебатите се проведоха в 58 общини (с изключение на Каунас и Шалчининкай) и бяха организирани от над 150 доброволци, които чрез тази дейност подобриха уменията си за общуване, управление на времето, лидерство и организиране на събития, почувстваха се по-уверени и по-ангажирани с дейностите и функциите на общината.

Както и преди всички избори, от „Осведомете се, преди да гласувате“ заявиха, че човек трябва да се подготви за гласуването — да измисли поне три аргумента, за да гласува за един или друг кандидат за кмет, защото „на каквото човек си постеле, на това ще легне“.

Последните пет дебата се проведоха на 17 март. На тези избори инициативата „Осведомете се, преди да гласувате“ достигна до повече млади хора — избирателната активност беше по-голяма както на първия, така и на втория тур в сравнение с 2019 г.

ЛЮКСЕМБУРГ

Ukraine is calling

Проектът е предложен от г-н Николас Жаров
Организация: LUkraine

Facebook: <https://www.facebook.com/ukraine.lu>

Twitter: https://twitter.com/ukrainians_lu

Уебсайт: <http://www.ukrainians.lu>

Международната кампания Ukraine is calling (Украйна ни зове) е проект, който има за цел да достави 112 превозни средства за спешна помощ за украинските спасители. Кампанията започва през октомври, когато в Украйна пристигат повече от 38 пожарни коли и линейки. Особен акцент е поставен на социално и политическо ниво, като са показани обстрелвана линейка и пожарен автомобил, който се е взривил върху мина, за да се покажат на обществеността последиците от руската агресия.

Проектът Ukraine is calling е успешно продължение на проекта UAmbulance на сдружение LUkraine, което е основано още през 2014 г. Сдружението LUkraine развива активна дейност в Люксембург и в Украйна, като предоставя хуманитарна помощ на Украйна и се грижи за бежанците, пристигащи в Люксембург.

През изминалата година LUkraine изпрати над 1 000 тона хуманитарна помощ и помогна за настаняването на повече от хиляда бежанци в Люксембург. Направленията, на които сдружението дава приоритет на местно равнище, са предоставяне на информация, правни консултации, психологическа подкрепа, езикови курсове, хуманитарна помощ за бежанци, украинско училище за деца, украинска библиотека.

През януари 2023 г. LUkraine решава да открие собствена мисия в Украйна за медицинска и немедицинска евакуация. Украйна има спешна нужда от превозни средства за спешна помощ. Пожарникарите и парамедиците обикновено са първите, които пристигат на място. Заради руската агресия обаче над 2 000 спасителни превозни средства са унищожени или пленени.

Това накара екипа от доброволци да сключи Меморандум за сътрудничество с Министерството на здравеопазването на Украйна и с Държавната служба за извънредни ситуации на Украйна, чиято основна мисия е да помогне за замяната на липсващите превозни средства и оборудване на украинските спасители.

Кампанията получи голяма подкрепа от люксембургските медии, представителството на Европейската комисия, Европейския парламент, посолството на Украйна в Белгия, Министерството на вътрешните работи на Люксембург, както и от много посланици и дружества.

МАЛТА

Soup Kitchen OFM Valletta

Проект, предложен от Дейвид Каза, член на Европейския парламент

Представител на проекта: Марселино Микалеф

Организация: Soup Kitchen OFM Valletta

Facebook: <https://www.facebook.com/soupkitchenofmvalletta>

Уебсайт: <http://soupkitchenofmvalletta.com>

Францисканският орден започва да изпълнява проекта Soup Kitchen OFM Valletta през 2021 г. скоро след като инфлацията на цените на хранителните продукти кара хората от периферията да търсят помощ. Той е ярък пример за европейска солидарност сред гражданите. Като разчита на дарения и доброволци, проектът създава общност на солидарност и разбиране, за да поддържа достойнството на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване. В основата на проекта е загрижеността за най-основното европейско право — човешкото достойнство.

След трудностите на пандемията много семейства и лица се оказаха в значително по-неблагоприятно положение, за да се преборят с последвалата инфлация. Францисканският орден започва работа по проекта Soup Kitchen OFM Valletta, за да отговори на хората от социалната периферия, които нямат към кого да се обърнат.

През 2022 г. в рамките на проекта са сервирани почти 120 000 порции, с които са нахранени над 30 000 мъже, жени и деца. Хората, потърсили безплатната кухня, са местни жители и чужденци от различен религиозен и културен произход, но всички са в несигурно положение. Проектът Valletta допринася за по-доброто разбиране на най-маргинализираните хора в обществото, не само на хората с ниски доходи поради бедност сред работещите, но и на наскоро излезлите от затвора, борещите се със зависимости и бездомните.

Като разчита на дарения и доброволци, проектът създава общност на солидарност и разбиране, за да запази достойнството на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване. Като защитна мрежа за хората в периферията на обществото, проектът е отличен пример за европейските ценности, не на последно място за сътрудничество и солидарност.

Недостатъчните ресурси за съжаление могат да ограничат правата. Ето защо проектът Soup Kitchen OFM Valletta заслужава похвала за усилията си да поддържа неприкосновения принцип, който прави нашите демокрации по-добро място за живеене — човешкото достойнство.

По думите на отец Марселино Микалеф, директор на проекта: „Човешкото достойнство и правата в крайна сметка са свързани с надеждата. Проекти като този служат за „организиране на надеждата“.

НИДЕРЛАНДИЯ

Еврорегионален дебат за климата в Маастрихт

Представен от Патрик Волтерс

Целта на проекта беше да събере 100 студенти от три държави (Белгия, Нидерландия и Германия) за едновременно обсъждане на актуалното състояние на климата в този европейски регион.

Автори на тази оригинална идея бяха г-н Волтерс и г-н Роб Хониг. Г-н Волтерс е преподавател в колежа „Гроций“ в Херлен, а г-н Хониг има връзки с организацията Debatunie.

Заедно те решиха да организират еврорегионален дебат, предшестван от обучение за група учители от трите държави. През март и септември 2022 г. 34 участници получиха обучение за провеждане на дебати.

Международният дебат за изменението на климата най-накрая се проведе в сградата на правителството на провинция Маастрихт и на него присъстваха 127 студенти и 39 гости. Беше прожектирано и послание от г-н Тимерманс.

Стефан Сатин, член на изпълнителната власт на провинцията, откри обсъжданията, а редица политици присъстваха, за да оценят уменията на студентите за водене на дебати. Кметовете на Валкенбург и Столберг, които присъстваха, разказаха за наводненията през лятото на 2021 г.

Същия ден те застанаха пред камерата за заснемане на видеоматериал във връзка с проект — еврорегионален документален филм, озаглавен „Климатът не познава граници“.

Като цяло денят се оказа много успешен, като бяха установени ползотворни контакти между учителите от 12-те участващи училища.

Планираме да проведем и следващ еврорегионален дебат през 2023 г.

ПОЛША

Твоят ден за теб (Dzień na U)

Кандидатура, предложена от членовете на Европейския парламент Кишищоф Хетман, Елжбета Катажина Лукачийевска, Янина Очойска, Ян Олбрихт, Януш Левандовски, Данута Мария Хюбнер, Томаш Франковски, Магдалена Адамович, Бартош Арлукович, Йежи Бузек, Ярослав Дуда, Ярослав Калиновски и Радослав Сикорски
Организация: Фондация Rak'n'Roll. Wygraj Życie! („Спечели живот!“)

Facebook: <https://www.facebook.com/FundacjaRaknRoll/>
Twitter: https://twitter.com/raknroll_pl
Instagram: <https://www.instagram.com/fundacjaraknroll/>
YouTube: <https://www.youtube.com/@RaknRoll1>
Уебсайт: <https://www.raknroll.pl/>

Dzień na U е проект на фондация Rak'n'Roll, който насърчава всеки от нас да намери време да провери здравето си веднъж годишно. Без да алармираме за рак или друго заболяване, ние просто насърчаваме хората да се уверят, че всичко е наред. Целта на Dzień na U е да се намери време веднъж годишно за преглед, от който всеки от нас се нуждае. Последното издание на проекта включва видеоклип, в който варшавската русалка напуска паметника, за да отиде на ултразвуков преглед на гърдите. Всяко издание води до хиляди посещения в клиники за ултразвук.

Проектът Dzień na U е едновременно социална кампания и програма за дейност на работното място. Като се отбелязва неефективността на съобщенията около превенцията, които плашат хората със статистически данни за смъртността от рак, бяха положени усилия за разработване на принципи за ефективни послания за превенция: 1. Не използвайте болестта, за да плашите хората (насърчавайте ги да предприемат действия, като се изследват); 2. насърчавайте здравните прегледи (а не „ранното откриване на болести“); 3. Насочете посланието към грижата/грижата за себе си (а не към медицински термини). Проектът Dzień na U възниква поради необходимостта от превенция на рака на гърдата. В Полша всяка година около 20 000 жени биват диагностицирани с рак на гърдата.

Една от всеки три жени научава за заболяването си в напреднал стадий, когато е твърде късно за ефективно лечение. Въпреки това едва 17% от полските жени на възраст 30—49 години твърдят, че са си правили преглед на гърдите през последната година. 43% от жените НИКОГА не са си правили такъв преглед. Подобна е ситуацията и при мъжете. Едва около 6% от мъжете на възраст 18—44 години са изследвали тестисите си при лекар през последната година, докато 33% от мъжете на възраст 55—64 години никога не са си правили PSA тест.

Налице е все по-голяма информираност за програмата сред работниците и тя става все по-популярна. През 2022 г. чрез медийното популяризиране проектът е достигнал до аудитория от 19 милиона души. Освен че участват в проекта Dzień na U, някои компании го използват и като възможност за провеждане на семинар по превенция за своите служители. Семинарите се водят от експерт от фондация Rak'n'Roll, който говори за подобряване на шансовете за добро здраве и насърчава хората да правят здравословен избор всеки ден.

„Пепеляшка в модерните времена“: амбизвукова аудиодрама за незрящи хора и хора с частично увредено зрение

Кандидатура, предложена от Габриела Йелонек
Организации: Студентско радио „Метеор“ и Център за суперкомпютри и мрежи в Познан

Отразяване в пресата:

<https://www.pcss.pl/sluchowisko-z-dzwiekami-360-czyli-okno-na-swiat-dla-niewidomych-dzieci/>

https://www.rmfm24.pl/regiony/poznan/news-nowoczesne-sluchowiska-w-poznaniu-20-grudnia-projekcja-wspolnld,6474756#crp_state=1

<https://www.onet.pl/styl-zycia/gabriela-jelonek/sluchowiska-ze-zbiorka-na-wielka-orkiestre-swiatecznej-pomocy/e0my9hb,30bc1058>

<https://telewizjastk.pl/czytaj/podroz-z-dzwiekami>

<https://codziennypoznan.pl/artykul/2022-12-19/gwiazdka-ze-sluchowiskiem-w-pcss>

<https://telewizjastk.pl/czytaj/podroz-z-dzwiekami>

Центърът за суперкомпютри и мрежи в Познан работи със студентското радио „Метеор“ и училището за незрящи деца в Овинска за създаването на „Пепеляшка в модерните времена“ — амбизвукова аудиодрама, която по-късно беше представена на учениците в училището. Аудиодрамите се завръщат под нова форма като прозорец към света за незрящи хора и хора с частично увредено зрение.

Амбизвуковото аудио — или 360° звук — имитира автентичното разположение на звуците в пространството. Звукът е напълно поглъщащ, така че слушателите се чувстват така, сякаш не просто наблюдават, но и участват в събитията.

Представленията се проведоха през март и декември 2022 г. и януари 2023 г. в училището в Овинска и в Познан. Те бяха безплатни и на тях присъстваха 200 души. Студенти доброволци и преподаватели от „Радио Метеор“ в Университета „Адам Мицкевич“ създадоха историята на Пепеляшка от Познан.

Съвременният прочит на приказката вече е амбизвуков, но това не е всичко, което се е променило: сюжетът е променен, така че Пепеляшка в новите си дрехи да се справи не само със злата си мащеха и грозните си сестри, но и с пандемията. Режисьор на драмата е Габриела Йелонек.

Ян Скорупа продуцира амбизвуковата версия. Пространственият звук е особено важен фактор в рехабилитацията и ранното обучение на незрящи хора и хора с частично увредено зрение, когато става въпрос за взаимодействие със заобикалящия ги свят. Ученици от училище партньор за незрящи деца, избягали от Харков, също присъстваха на представленията.

ПОРТУГАЛИЯ

Движение „Аз гласувам“

Предложен от Васко Гайардо Симойш

Facebook: <https://www.facebook.com/agoraevoto>

YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=GNPmXNzISNE>

Движението Eu Voto (или „Аз гласувам“) беше създадено през декември 2020 г. с цел да се преодолее предполагаемата пропаст между политиците и широката общественост, да се включат младите хора в изборите и най-вече да се насърчат хората да направят информиран и съзнателен избор пред урните.

Решихме да създадем непредубедена платформа, която да информира (предимно) младите хора (тъй като те са най-малко ангажирани с традиционните медии) по различни теми, включително:

- избирателния списък;
- графика на предизборните дебати;
- ранното гласуване и как да се извърши регистрацията;
- къде да се гласува;
- ранното гласуване от чужбина;
- гласуването по време на ограничителни мерки;
- причините за гласуване (една от които е изразена в основния ни лозунг: „Ще им позволите ли да избират вместо вас?“)

С този проект искахме да насърчим хората да бъдат информирани и да участват в политическия живот в Португалия, като използват правото си на глас, за да се чуе мнението им. Нашият глас е най-голямото оръжие, с което разполагаме. Никога не сме се стремили да убеждаваме младите хора да гласуват за определена партия, а по-скоро да им осигурим инструментите, които ще са им необходими, за да направят информиран избор, вместо да се въздържат да гласуват.

На последните президентски избори в Португалия процентът на въздържалите се надхвърли 50%, което означава, че повече от половината избиратели не са гласували за своя държавен глава. Избирателната активност е най-ниска сред най-младото поколение. Ако не променим това окаяно състояние на нещата, какво ще ни очаква в бъдеще?

За последните избори в Португалия — предсрочните парламентарни избори — проведохме широка кампания, като призовавахме хората да гласуват, както може да се види на страницата ни в Instagram.

Vitória Vitória, „Ще ти разкажем приказка“

Предложен от Фернанда Фрейтас
Организация: Nuvem Vitória

Facebook: <https://www.facebook.com/nuvemvitoria>
Twitter: <https://twitter.com/nuvemvitoria>
Instagram: <https://www.instagram.com/nuvemvitoria/>
YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCqldN9IKC07lJaKt7kAxT3Q>
Уебсайт: <https://nuvemvitoria.pt/>
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nuvemvitoria/mycompany/?viewAsMember=true>

Благотворителната организация Nuvem Vitória е основана през 2016 г. Тя е призната за организация за социално подпомагане (IPSS), а от 2019 г. и за организация с общественополезна цел. Като част от своята мисия тя извършва доброволческа дейност, която не прилича на никоя друга: всяка вечер екипи от доброволци четат приказки за лека нощ на деца, настанени в педиатрични отделения.

През август 2016 г. въз основа на проучване, публикувано от Португалското дружество по педиатрия, разработихме пилотен проект в пълна координация с администрацията и екипите, отговарящи за педиатрията, медицинските сестри и образованието в болница „Санта Мария“. До март 2017 г. проектът стартира и започна да се осъществява — обхванахме 12 легла на шестия етаж с екип от 24 доброволци.

Предвид иновативния характер на проекта, изпробвахме различни методологии, докато не успяхме да създадем наръчника за доброволчество, който използваме днес. Никога досега не е получавано разрешение за влизане в детското отделение с тази цел: да приспим децата по начин, който да им осигури по-добър нощен сън. Дотогава този аспект е бил напълно пренебрегван.

С разрастването на проекта дейностите ни бяха признати за добра практика в придаването на човешки облик на педиатричните здравни услуги, допринасяйки за общото благосъстояние на децата, както и на хората, полагащи грижи за тях, и дори на работещите в болницата през нощта.

Днес екипът в Лисабон се състои от 200 доброволци, които четат приказки на три етажа на около 25 деца на вечер.

Бихме искали да подчертаем, че проектът вече е заимстван в седем други болници и в още три през 2023 г. Имаме около 850 доброволци, които вече са чели приказки на над 51 000 хоспитализирани деца.

РУМЪНИЯ

Институт Autism Voice

Предложен от *Николеа Мариана Орлеа*
Организация: *Институт Autism Voice*

Facebook: <https://www.facebook.com/AutismVoiceRomania>
Instagram: <https://www.instagram.com/autismvoiceromania/>
YouTube: <https://www.youtube.com/@autismvoice9237/featured>
Уебсайт: <https://autismvoice.ro/>

Откриването на Института Autism Voice (Институт за даване на гласност на аутизма) в Румъния през 2022 г. беше изцяло ново начало, което положи основите на научните изследвания в тази област на местно и национално равнище и въведе иновативни програми за възстановяване в Румъния, включително лечение на юноши и възрастни, диагностицирани с аутизъм.

По този начин центърът допринесе за разработването и прилагането на терапии, съобразени с нуждите на пациентите, като в същото време помага да се наблюдава напредъкът им във възстановяването и интеграцията и да се постигне по-добро разбиране на различните разстройства от аутистичния спектър.

Независимо от всички директиви на ЕС, отнасящи се до хората с увреждания, особено децата, Румъния не разполага с инструменти за разрешаване на проблемите, свързани с психичното здраве, и за улесняване на интеграцията на засегнатите лица в обществото, в училище или на работното място. Според оценките на СЗО по държави едно на 54 деца страда от аутизъм в Румъния, която обаче не води своя официална статистика. Освен това нямаме капацитет за научноизследователска и развойна дейност в тази област и не разполагаме с адекватни услуги и ресурси, адаптирани към нуждите на децата и младежите с аутизъм в Румъния.

Институтът, който бе открит през 2022 г. от Voice Autism след 14 години дейност в областта на психичното здраве, ще се стреми през следващите пет години да предложи реални решения, съобразени с настоящите нужди на младежите и възрастните, диагностицирани с аутизъм или психични проблеми, и да започне научноизследователска и развойна дейност в тази област.

Разположеният в Букурещ многофункционален център за терапия и изследвания на Voice Autism включва зони, посветени на научноизследователска и развойна дейност, терапевтични сесии, интеграция в училище, професионално обучение, обучение в самостоятелност и иновативни ресурси (VR, SALT, микроферми), като работи с екип от 70 специалисти, всички от които са ангажирани социално и професионално с модернизирването на системата за психично здраве в Румъния. Институтът обслужва около 500 бенефициенти на местно равнище и около 40 000 на национално равнище чрез услуги за популяризиране/онлайн/от разстояние (курсове/семинари).

Място за истина

Предложен от Елиза Владеску
Организация: Zi de Vine

Facebook: <https://www.facebook.com/zidebine.ro>
Instagram: <https://www.instagram.com/asociatiazdb>
YouTube: <https://www.youtube.com/@asociatiazidebine7588>
Уебсайт: <https://www.zidebine.ro>

Няма думи, които да опишат въздействието на насилието върху детето. Само по себе си насилието е ужасяващо. По-долу са описани трудните и травмиращи процеси, през които преминават децата жертви или свидетели в румънската съдебна система.

При повече от 10 000 случая на сексуално насилие, в които са замесени деца, в цяла Румъния има само една зала, предназначена за изслушване на деца. Заедно със сдружението V.I.S. направихме още седем — стаи, предназначени за разпити и изслушвания на ненавършили пълнолетие лица, чрез адаптиран към възрастта протокол, провеждани от специалист, на място, организирано така, че да се сведе до минимум потенциалът за повторно травмиране, като всичко това е съобразено с европейските стандарти.

Залите за изслушване на деца се намират в прокуратурите към съдилищата на окръзите Аргеш, Сибиу, Муреш, Бакъу, Констанца, Вълча и Вранча.

След това предприехме следващата стъпка и създадохме първия интегриран център за подпомагане на разследванията на случаи на насилие над деца в Румъния. На площ от 142 кв.м. събрахме зала за изслушване, кабинет за медицински прегледи, оборудван с първата съдебна колпоскопия в Румъния, кабинет за социална дейност и терапия, заседателна зала, стая за съхранение на проби, приемна и чакалня, две бани, както и система за наблюдение на сигурността.

Прокурор или съдия, проверени от лекар, подпомагани от социален работник и терапевт, всички под един покрив, ще изслушват деца жертви.

Към края Министерството на обществените поръчки обяви намерението си да поеме проекта, което означава, че Главната прокуратура ще създаде 35 стаи за изслушване на деца в централите на пет главни дирекции за социално подпомагане и закрила на детето в столицата и 30 прокуратури в страната.

СЛОВАКИЯ

Komiks Kira

Проект, предложен от Марек Дегро

Написан от Томаш Кришак

Facebook: <https://www.facebook.com/tomas.krissak.5>

Instagram: <https://www.instagram.com/yossariantom>

Уебсайт: <https://www.startlab.sk/projekty/3022-kira-komiks-o-hrdinoch-ukrajiny/?fbclid=IwAR3zuzJFVHAILgvKQ1K-3MXzvrdaVarY9Ch8JWs8lOEjQm58xIUauKbLog>

Илюстровани комикси за ученици и учители, представящи събитията, свързани с руската агресия срещу Украйна, чрез илюстрирана история за момиче на име Кира. Комиксите излязоха в 6 000 екземпляра с обществена подкрепа чрез колективно финансиране и в резултат на това, заедно с експертните беседи на активиста Томаш Кришак, се разпространяват безплатно в цяла Словакия.

На 24 февруари 2022 г. целият свят се събуди с шока от нахлуването на около 200 000 руски войници в Украйна. Въпреки че този мащабен конфликт всъщност продължава в съседната държава от девет години, словаците знаят малко факти за него. Нещо повече, под влиянието на дългогодишната руска пропаганда те често разпространяват различни неверни и измислени истории. Това означава, че до 19% от словаците са на страната на агресора дори след нахлуването на Русия в Украйна през февруари.

Вярваме, че гражданското образование и познаването на съвременната история имат своето неотменно място в училищата. Komiks Kira ни дава важни знания за нашето съвремие, така че словашките учители и ученици да не се удавят в морето от дезинформация и пропаганда.

На фона на историята за плюшената маймуна Кира и героите от ежедневието представяме ключовите събития от конфликта. Чрез него словашките ученици ще придобият необходимите факти не само за събитията в Украйна, но и от съвременната ни история, на която в училищата се отделя минимално време и внимание. По този начин учениците могат да станат неподатливи на руската пропаганда, която от известно време насам се засилва в Словакия поради липсата на качествени източници.

Обикновените хора са важна част от историята. Именно те, под въздействието на екстремни условия, се превръщат в герои, които помагат в борбата за свободата на родината си.

Проектът беше подкрепен от 500 души със сумата от 16 343 евро чрез кампания в Startlab.sk, така че в момента 6 000 комикса се разпространяват в Словакия, Чехия, Брюксел и други държави — членки на ЕС.

Награда за училища, които променят света (ŠKMS)

КАНДИДАТУРА, ПРЕДЛОЖЕНА ОТ ЛУЧИЯ ПОЛЯКОВА

Facebook: <https://www.facebook.com/skolyktoremeniasvet.sk>

<https://www.facebook.com/ipao.sk>

YouTube: <https://www.youtube.com/@institutpreaktivneobciansstvo>

Уебсайт: <https://www.skms.sk>

<https://www.ipao.sk>

„Училища, които променят света“ е двугодишна програма за личностно и професионално развитие на учители от началните и средните училища и училищни администратори в Словашката република. Чрез въвеждането на експериментални и неформални методи в традиционното преподаване тя развива социалните и гражданските компетентности на учениците и формира продемократични и проевропейски ценности.

Иновативните аспекти на програмата включват просто и директно прилагане на методиката чрез методически наръчници, принципа на учене чрез практика, електронно обучение, което е достъпно непрекъснато и ежедневно, менторски видеоразговори и изграждане на общност от учители, които искат да променят света.

Програмата „Училища, които променят света“ се провежда от 2015 г. в основни и средни училища (гимназии, професионални гимназии, индустриални училища и др.) във всички региони на Словашката република и е търсена от всички видове образователни институции (държавни, частни и църковни училища). Нашата програма е приобщаваща и се използва от училища за специално образование. За осемте години, през които се изпълнява проектът, сме обучили над 460 участници от над 350 училища, които работят с над 103 000 ученици.

Чрез учителите развиваме у учениците активна гражданска позиция, критично мислене, европейски ценности, толерантност, съпричастност, подкрепа на многообразието и др. Обучението на учителите се осъществява под формата на хибридно обучение, електронно обучение, наставничество чрез методически бюлетини или иновативни методически ръководства по актуални въпроси.

Тази година програмата беше високо оценена от нидерландската кралска двойка, която по време на посещението си в Словакия посети училище, участващо в програмата „Училища, които променят света“, и изпробва нашите експериментални дейности, насочени към борба с дезинформацията.

Центърът за граждански иновации ни включи в общоевропейска мрежа от изключителни доставчици на гражданско образование. Ние преподаваме и връзки между учебните програми, така че учителите да търсят гражданското измерение и в науката или технологиите и по този начин да преподават предметите в контекст.

Отговаряме на актуални въпроси, социални проблеми и теми табу, като даваме съвети и гъвкави насоки как да се преподава по тях. Идеята на програмата „Училища, които променят света“ е лесна за изпълнение и разпространение — ако учителите следват методическите ръководства или други съвети, те могат да изградят социални и граждански компетентности и да развият продемократични и проевропейски ценности у своите ученици.

СЛОВЕНИЯ

Проект за подпомагане на сираци и бежанци от Украйна

Кандидатура, предложена от членовете на Европейския парламент Людмила Новак, Франц Богович, д-р Клемен Грошел, д-р Милан Бръзглез и Романа Томиц

Проект за подпомагане на сираци и бежанци от Украйна, които са загубили всичко заради руската агресия.

Организиран от Санди Кърк, проектът доведе украински деца и възрастни бежанци в Словения. Благодарение на усилията на г-н Кърк в Постойна са открити два приемни центъра: дом за сираци и дом за настаняване на възрастни бежанци. Проектът за организиране на спасяването на тези сираци и бежанци изискваше изключителни усилия, изобретателност и познаване на кризата.

Санди Кърк е командир на Областния щаб за гражданска защита за Нотранска, филантроп, доброволец и хуманист по своята същност и велик човек. Той помогна на Службата на словенското правителство за грижи и интеграция на мигранти да преодолее основните пречки пред създаването на дом за деца и дом за настаняване на бежанци.

В резултат на това 120 украински бежанци са намерили втори дом в Словения. Майките с ненавършили пълнолетие деца са настанени в Постойна. Санди Кърк се занимаваше с всички аспекти на грижите и координацията за тяхното посрещане и настаняване.

Ролята му на координатор между местните власти, държавните институции и правителствената служба в началото на войната е незаменима и в други словенски общини. Проектът за подпомагане на украинските сираци и бежанци се основава на общите европейски ценности и е пример за европейска солидарност в действие. Той подчертава тесните връзки между европейските народи и демонстрира високата степен на солидарност на гражданите на ЕС към жертвите на войната в Украйна.

Като ангажиран филантроп г-н Кърк е предприемал действия по собствена инициатива и в отговор на други трагични събития: през периода 1992—1995 г. той организира прехвърлянето и настаняването на 2 700 бежанци от Босна, а през 1997 г. организира настаняването на 1 000 бежанци от Косово. По време на най-голямата ледена буря в Словения през 2014 г., когато 100 000 жители на Нотранска остават без електричество, той организира спасителни операции и друга спешна помощ. Сътрудничеството му беше от съществено значение и при неотдавнашните опустошителни земетресения в Хърватия и Турция.

ИСПАНИЯ

Trésdesis

Предложен от Марта Фуентес Лабрадор
Организация: Ayúdame3D

Facebook: <https://www.facebook.com/ayudame3D/>
Twitter: <https://twitter.com/ayudame3D/>
Instagram: <https://www.instagram.com/ayudame3D/>
YouTube: <https://www.youtube.com/@ayudame3d500>
Уебсайт: <https://ayudame3d.org/en>
TikTok: <https://www.tiktok.com/@ayudame3d>

Trésdesis са 3D принтирани протези за ръце, които се произвеждат и предоставят безплатно на хора по света, които имат агенезия на ръцете или чиито ръце са били ампутирани. Протезите за ръце помагат за намаляване на неравенството, с което се сблъскват тези хора, и за подобряване на качеството на техния живот, независимо от обстоятелствата, в които се намират, като по този начин допринасят за защита на правата на хората с увреждания.

В световен мащаб 83 милиона души с липсващи крайници не могат да си позволят устройство, което да им помага да изпълняват основни ежедневни задачи (90 000 живеят в Испания). Ayúdame3D е испанска организация, която работи за повишаване на социалната стойност на технологиите в помощ на хората с увреждания и уязвимите групи по света.

Тя изпълнява този проект за производство на 3D принтирани протези за ръце, наречени *trésdesis*, и ги предоставя безплатно на хора с увреждания, за да се намали неравенството, с което те се сблъскват, да подобри качеството на техния живот и да им предостави по-добри възможности за работа и образование.

Протезите *trésdesis* са изцяло механични и са способни да извършват хватателно движение, активирано от ставите на ползвателя (китка, лакът или рамо). Всички версии работят по сходен начин. Когато ползвателят движи естествената си става, механизъм от найлонови струни затваря плътно пръстите. Когато спре движението, гумени компоненти връщат пръстите в първоначалното им положение.

Ayúdame3D въведе и друга важна иновация в света на 3D принтираните протези: протезата *trésdesis*, предназначена за хора с липсващ лакът, е първата 3D принтирана протеза за ръка, която не се нуждае от електроника.

От началото на проекта досега са доставени повече от 500 протези *trésdesis*, за да се подобрят животът и правата на хората, които са ги получили.

ПРОМЯНА В МИСЛЕНЕТО

Представен от Мария Серано Гонсалес
Организация: EMPU-G

Instagram: https://www.instagram.com/programa_empug
YouTube: <https://www.youtube.com/@programaempug2564>
Уебсайт: <https://programaempug.com/>

Този проект за културен обмен е насочен към млади хора с по-малко възможности от (икономически) развити държави и към млади бежанци, които живеят в Испания и идват от различни държави. В продължение на девет дни младежите се срещат, за да обменят знания и гледни точки, сближавайки своите култури. Това помага да се премахне акцентът върху различията между тях, да се улесни процесът на интеграция на бежанците и на имиграцията в по-богатите държави да се гледа по-положително.

Цели:

- намаляване на културните трудности, с които се сблъскват бежанците, например расовите бариери;
- подпомагане на изучаването на испански език чрез общуване с техни връстници;
- повишаване на равенството и приобщаването на бежанците чрез участието им в проекта и социалното им взаимодействие;
- запознаване на останалите участници с положението на бежанците, което подобрява тяхната интеграция;
- насърчаване на диалога между млади хора с различен произход;
- популяризиране на ценностите на свободата, толерантността, равенството и уважението;
- засилване на критичното мислене сред младите европейци;
- повишаване на осведомеността относно бежанската криза в Европа;
- осигуряване на езикова подкрепа за подпомагане на интеграцията на бежанците.

За съжаление преживяваме хуманитарна криза с бежанци от много държави по света.

В момента сме особено засегнати от войната на прага ни, в резултат на която в страната ни пристигат много украински бежанци. В допълнение към това много други държави все още преживяват много трудни времена, в които техните граждани не могат да задоволят основни свои потребности, поради което изпитват нужда да напуснат страната си при най-лошите обстоятелства, които можем да си представим.

Въпреки че много от тях не са успели да постигнат целта си да стигнат до Европа, много други са успели. Чувстваме се морално задължени да помогнем на тези хора по всеки възможен начин.

